

Verslag 10^e Uniecongres, gehouden op 24 januari 2004 in S.G. Het Streek in Ede.

1. Opening en mededelingen door de voorzitter

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom. Gezongen wordt Psalm 146:1, 2 en 3, waarna de voorzitter voorgaat in gebed. Hij leest vervolgens Nehemia 2:11-20. Nehemia verdiept zich in de materie waar hij mee te maken krijgt. Hij treft een puinhoop aan. De muren moeten weer herbouwd worden, want de mensen mogen geen punt van smaad zijn. Nehemia wijst op de koning der koningen: God zal het ons doen gelukken. Gezongen wordt Opwekkingslied 70.

De voorzitter deelt mee dat Egbert Schuurman een operatie in de halsslagader heeft ondergaan. De operatie is goed geslaagd. Egbert Schuurman mailde dat hij ons een goed en gezegend congres toewenst.

Het aantal aanwezige stemmen nu is 311, daarmee ook het quorum gehaald.

De Stemcommissie bestaat uit de heren Klaas Quist, Kees Sinke, Jakob Roggema, Harmannus Blok, Jaap de Bruijn, Peter de Kluijver, Henk Holwerda, Jan Hilverts en Klaas de Kluijver.

Er wordt een proefstemming gedaan over Europa Best Belangrijk, de ChristenUnie nog belangrijker. Hiermee zijn 235 stemmen het eens.

2. Vaststelling verslag vorige Uniecongres, d.d. 8 november

Er zijn geen wijzigingsvoorstellen ingediend en daarmee is het verslag vastgesteld.

3. Presentatie: Wat wil de ChristenUnie bereiken in Europa

Door buitenland secretaris, Gerard Geijtenbeek.

In 1907 racete een aantal auto's van Peking naar Parijs. Een Italiaan won de race, die beschreven is in het boek Van Peking naar Parijs. Tijdens deze reis ontdekten ze dat de cultuur achter de Oeral anders was dan ervoor, waarmee men vaststelde in Europa te zijn. In verschillende bosatlassen ligt Turkije in Europa; in andere bosatlassen ligt Turkije niet in Europa.

Waarom Europa? Eenwording bevordert vrede en stabiliteit. Daarnaast is het streven economische groei, want er is nog veel armoede. En van belang zijn een beter milieu en (eigen) voedselvoorziening.

Wat wil de ChristenUnie in Europa? Unieverklaring en Uniefundering geven aan: een samenleving naar God's wil. In Hongarije is daarvoor een verklaring op gesteld 'verklaring van Lakitelek': God als basis en familie centraal bij ethische onderwerpen. Deze verklaring is opgesteld met verschillende politieke partijen binnen en buiten de EU.

In welke stappen? Netwerk opbouwen, politiek: European Christian Political Movement, ECPM.

Niet politiek: Kerkelijke contacten, contacten met verschillende Hulpverleningsorganisaties, bedrijven, Stg.Hongarije etc.

Of we wel of niet een vaster verband aangaan, is nog niet duidelijk. Gestreefd wordt naar het samenwerken in opleidingen, afstemmen van politieke programma's, gezamenlijke activiteiten, conferenties, brochures, PR, Samenwerking Europees Parlement en in 1 christelijke fractie.

Het programma wordt onderbroken door ChristenUnie Rottummerplaat, die een ander geluid binnen de ChristenUnie wil laten horen. Men is tegen Europa, gebruikt daarvoor de slogan Europa Lekker Belangrijk.

4. Behandeling moties kandidatenlijst en vaststelling stemprocedure

Het is vrijwel zeker dat we met 1 zetel minder in het Europees Parlement zullen gaan plaatsnemen. In de combinatielijst met SGP is dat naar verwachting van 3 naar 2 zetels. De selectiecommissie heeft geluisterd naar de geluiden uit de basis van de partij, vernieuwing. Het bestuur vond een nieuw geluid nodig, omdat we als straks de helft van de europarlementariërs nieuwkomer zal zijn, onze geluiden sterker moeten laten horen. Daarom heeft het bestuur gekozen om de keuze voor vernieuwing en ervaring naast elkaar voor te leggen aan het congres.

Volgorde van behandeling van de moties waarin sprekers gelegenheid krijgen het woord te voeren: eerst een ronde over de moties 3, 4, en 5 en 2. Daarna worden de moties 1 en 7 behandeld.

ChristenUnie Haarlem voert namens Katwijk het woord, te weten dhrn. K.P. Derks en F.M. Boelaard.

Motie 3: Het congres moet een vrije keus hebben voor de eerste plaats van de lijst. De selectiecommissie heeft goed werk verricht vooraf. Dit is ook van belang, maar wel willen Katwijk en Haarlem graag het woord aan het congres overlaten om een lijsttrekker te kiezen.

Motie 4: Haarlem en Katwijk willen graag eerst een aparte verkiezing voor de lijsttrekker, bij voorkeur rekening houdend ook met de motie van Lopik, nl. toevoeging van Rijk van Dam als kandidaat voor het lijsttrekkerschap, en dan apart voor de overige posities stemmen.

Dhr. H. de Wit van ChristenUnie Lopik meldt de eerste 2 moties van Katwijk te ondersteunen.

Dhr. H. Veurink van ChristenUnie Twenterand geeft aan bij motie 3 zich af te vragen of er gestemd wordt op een mooi uiterlijk, een mooi bestuur of goede kandidaten. De standpunten over Europa van de verschillende kandidaten zullen toch gelijk zijn, dus gaat het kiezen tussen 2 of meer lijsttrekkers niet zozeer om de inhoud.

Dhr. G.J. van den Brandhof uit Putten over motie 3: De selectiecommissie heeft zich gebogen over de kandidaten en gekeken naar continuïteit, inhoud, communicatieve vaardigheid, kwaliteit, verjonging, vernieuwing. Het zwaartepunt lag bij vernieuwing en communicatieve vaardigheden. Het bestuur heeft een ander zwaartepunt gelegd, mensen zouden daarmee beschadigd kunnen worden en dat betreurt Putten. De opdracht aan de selectiecommissie had duidelijker moeten zijn, dan was het risico van beschadiging minder geweest. Ervaring, tegenover vernieuwing is ook niet in de selectiecriteria genoemd. Waarom dan niet ervaring én vernieuwing? Er is veel ervaring op het Europees vlak aanwezig; dit is niet alleen tot de zittende parlementsleden beperkt. Daarom is het volgens Putten duidelijk dat de selectiecommissie wel gelijk had en geeft men er voorkeur aan om een volledig vrije keuze aan het congres te laten. Dit bevordert alleen de openheid van de procedure en leidt tot de minste beschadiging van mensen. De keuze tussen ervaring en vernieuwing vindt Putten geen keuze.

De voorzitter reageert namens het bestuur dat het wel begrip heeft voor de wens van het congres om open te stemmen. Als we de voorgelegde stemprocedure toepassen, dan betekent dat, dat er in 1 ronde kan worden gestemd. Als de motie van Katwijk wordt aangenomen, dan gaan we over tot het volledig vrij stemmen.

Het bestuur heeft ook voor het logistieke proces gekozen. Gekeken is of het eerlijk is voor alle kandidaten, en dat is ook uitgetoetst. De situatie van Katwijk stelt een andere voor. De moties 5 en 4 behelzen ongeveer hetzelfde. Het dictum geeft in motie 5 aan, dat over alle overgebleven kandidaten apart gestemd wordt. Dat heeft dan 15 stemronden tot gevolg. Deze motie is onuitvoerbaar, want dan is het congres pas morgen vroeg klaar met stemmen. De sentimenten die in de zaal leven, kunnen geen rol meer spelen bij het bestuursvoorstel en is dus heel objectief.

Dhr. K.P. Derks voegt hieraan toe, wel een knip te willen aanbrengen door eerst te stemmen over de lijsttrekker, en daarna over alle overige kandidaten.

De voorzitter legt uit dat de motie van Lopik inhoudt: eerst stemmen over de plaatsen 1 t/m 3 en dan over de rest. Wat Katwijk net heeft gezegd, reikt verder.

Overgegaan wordt tot stemming over de moties 3 en 4.

Motie 3:

Voor: 73; tegen: 237. Motie 3 is daarmee verworpen.

Motie 4:

Voor: 73; tegen: 220. Motie 4 is daarmee verworpen.

Dhr. H. de With van ChristenUnie Lopik licht motie 2 nog toe. Gekozen kan worden tussen continuïteit en vernieuwing. Dat ondanks veel ervaring toch Rijk van Dam geen gelegenheid heeft gekregen van het bestuur, bevreemdt Lopik. Daarom verzoekt Lopik om voor motie 2 te stemmen.

Motie 2:

Gelezen:

Het bestuur heeft besloten de afweging tussen continuïteit en vernieuwing over te laten aan het congres.

Constaterende dat:

Met het oog op deze afweging het bestuur Hans Blokland en Peter van Dalen naast elkaar voordraagt voor een gedeelde eerste plaats.

Overwegende dat:

Rijk van Dam gezien zijn ervaring en opgebouwde contacten ook in aanmerking moet komen voor het lijsttrekkerschap en dus dient te worden toegevoegd aan de 2 kandidaten die door het bestuur zijn voorgedragen.

Spreekt uit dat:

De lijsttrekker voor het Europees Parlement gekozen dient te worden door het Congres door middel van een trio-kandidaatstelling in plaats van een duo kandidaatstelling om zodoende Rijk van Dam een kans te geven.

Verzoekt het bestuur:

Deze zienswijze over te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Voor: 172; tegen: 119. Motie 2 is daarmee aangenomen.

Dit houdt in dat er een knip is gelegd tussen de posities 3 en 4 en dat er vrije stemming plaatsvindt over de posities 1, 2 en 3.

Motie 1:

Gelezen:

het voorstel van het bestuur aan het Congres om de kandidatenlijst voor de Europese Verkiezingen vast te stellen;

Constaterende dat:

- *op de ontwerp-lijst vanuit de provincie Flevoland geen kandidaat staat vermeld;*
- *het zeer gewenst wordt geacht om, gelet op de hierna volgende overwegingen, ook voor dit deel van het electoraat een aansprekende kandidaat op de lijst geplaatst te hebben;*
- *weliswaar via een daarvoor geëigende procedure tot de gepresenteerde lijst is gekomen, maar dat het om genoemde reden mogelijk zou moeten zijn alsnog een plaats aan de kandidatenlijst toe te voegen en daarop een kandidaat te plaatsen;*

Overwegende dat:

- *vanuit het gebied van de provincie Flevoland, en met name vanuit de gemeente Urk en de gemeente Noordoostpolder bij andere verkiezingen is gebleken dat een substantieel deel van de stemmen op de ChristenUnie en op de SGP wordt uitgebracht;*
- *het aantal stemmen op de lijsten van SGP en ChristenUnie bij de vorig jaar gehouden Statenverkiezingen in Flevoland gezamenlijk 5.380 bedroeg;*
- *door de kiezers vanuit het gebied nadrukkelijk op de kandidatenlijst gezocht wordt naar een kandidaat, die niet alleen als geschikte kandidaat, maar ook als persoon, zodanig aansprekend is dat mede daarom de stem op de lijst ChristenUnie/SGP wordt uitgebracht;*
- *bij het ontbreken van een zodanige kandidaat de ChristenUnie/SGP-kiezers uit genoemde gebieden of niet zullen stemmen, of de stem op een ander aansprekende, lees plaatselijk of regionaal bekende, kandidaat van een andere partij zullen uitbrengen;*
- *het ontbreken van zo'n kandidaat derhalve ongetwijfeld zal leiden tot het missen van een groot aantal stemmen op de lijst van de ChristenUnie/SGP;*
- *vanuit de kiesvereniging Urk derhalve wordt voorgesteld aan de kandidatenlijst voor de Europese verkiezingen 2004 een kandidaat toe te voegen;*
- *door de kiesvereniging Urk de aan deze motie gehechte Curriculum Vitae van een voorgedragen kandidaat is ingediend;*
- *op de kandidatenlijst naar het voorstel van de kiesvereniging Urk dient te worden toegevoegd de heer Johannes Schenk, omdat deze, gelet op de inhoud van de genoemde C.V. voldoende in staat moet worden geacht bij verkiezing de ChristenUnie/SGP in het Europees Parlement te kunnen vertegenwoordigen;*
- *daarnaast van belang is dat met de kandidatuur van Johannes Schenk vanuit het kiesdistrict Flevoland een binnen de kring van ChristenUnie- en SGP-kiezers een alleszins aanvaardbaar en aansprekend kandidaat op de kandidatenlijst vermeld staat;*

Spreekt uit dat:

- *de heer Johannes Schenk te Urk op de definitieve kandidatenlijst voor de Europese verkiezingen 2004 op de 10^e plaats wordt gezet.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie 1 wordt toegelicht door Freek Brouwer van ChristenUnie Urk. Procedureel is Urk wel laat gekomen met een kandidaat. Het initiatief komt van de fractie i.p.v. het bestuur van Urk en van Perspectief in Urk. In Flevoland komt het gros van de stemmen van SGP en ChristenUnie. Daarom is het van belang een goede kandidaat te hebben voor die kiezers. We weten dat de ChristenUnie weer op de kaart staat in de visserijsector. Op Urk gaan weinig SGP'ers stemmen voor Europa. Als deze kandidaat meedoet, zullen ook SGP'ers gaan stemmen, waardoor dus electorale winst mogelijk is.

Dhr. R. Eijsenerhuis, uit Dantumadeel, breekt in, omdat hij vindt dat te laat, te laat is: iedereen en dus ook iedereen in Flevoland had al eerder kunnen solliciteren.

Dhr. M. Benard noemt een punt van orde. Motie 1 gaat over personen, dus vraagt hij of hierover schriftelijk moet worden gestemd. De voorzitter acht dit niet noodzakelijk.

Gestemd wordt over **motie 1** van Urk.

Voor: 165; tegen: 120. Daarmee is de motie aangenomen.

Voor **motie 7** zijn geen sprekers aangemeld, waarna tot stemming wordt overgegaan.

Voor: 64; tegen: 205. Daarmee is de motie verworpen.

5. Lijsttrekkersdebat

Henk van Rhee start het debat tussen Hans Blokland, Peter van Dalen en Rijk van Dam met de vraag wat zij ervan vinden dat het kabinet wil dat er een quotum moet komen bij de gelijke verdeling van arbeid in Europa.

Rijk van Dam vindt het wel een reële optie, een gelijkwaardige eerlijke verdeling van arbeid in Europa. Hij vindt dat er wel een streep moet worden getrokken.

Hans Blokland geeft aan dat in 2001 Nederland heeft beloofd aan de kandidaat lidstaten mee te werken aan gelijke verdeling van arbeid, zonder een limiet te stellen. Nu gaat Nederland zich onder die afspraken uittrekken. Legale krachten uit Polen worden betaald via de cao. Polen zullen voor veel minder gaan werken. Daarom vindt Hans Blokland quotering een slechte zaak.

Peter van Dalen vindt dat Nederland niet die maatregel moet nemen. In Europa hebben we afspraken gemaakt, daarom trekt nu ieder land zijn eigen streep. Dit hadden we in Europa moeten regelen.

De leus Europa Best Belangrijk is gisteren gepresenteerd; wat vinden de heren debaters ervan?

Peter van Dalen had liever een andere gezien, Europa het moet beter! Een beter ontwerp voor de grondwet; betere en betrouwbare overheid, minder fraude en bureaucratie, beter asielbeleid, geen noodmaatregelen meer. Europa is wel hartstikke belangrijk.

Hans Blokland: de ChristenUnie is belangrijk in Europa, ChristenUnie noodzakelijk in Europa. De geïntroduceerde leus is een propagandaleus, die bewerkt precies het omgekeerde. Dit werkt alleen maar negatief. Met reclame voor Europa redt je het niet. De inhoud is van belang. Inhoudelijk is de ChristenUnie belangrijk en noodzakelijk in Europa.

Rijk van Dam: best is overtreffende trap, maar vraag je het de jeugd, dan vindt die: magerder kan het niet. Het gaat om de macht, maar is het wel machtig? Dus: Europa machtig. Natuurlijk is de ChristenUnie onmisbaar.

Alle kiesverenigingen hebben de cv's gezien van alle kandidaten. Ontbreekt er nog iets aan je cv?

Rijk van Dam: Met je 51^e bruis je van energie om door te gaan.

Hans Blokland: ik had meer over vernieuwing in m'n cv moeten zetten. Al zou je niet voor vernieuwing zijn, dan word je dat vanzelf wel met het team van fractiemedewerkers.

Peter van Dalen: Het bestuur stelt: vernieuwing en continuïteit. Dat krijgt u van mij in 1 persoon.

Turkije, wat moeten we daarmee doen?

Peter van Dalen: geen lid worden, wat mij betreft, daarmee haal je een groot aantal mensen met een andere cultuur en andere achtergrond en een andere godsdienst in de EU. Intensiever met Turkije samenwerken is wel belangrijk.

Hans Blokland: Turkije moet er niet bij komen, want het duurt nog wel 3000 jaar voor ze aan de afgesproken criteria voldoen.

Rijk van Dam: zelfs de bosatlas is er nog niet uit. Het land is een brug tussen Afrika en Europa en Azië. Het heeft al 40 jaar geduurd sinds het begin van de EU en een toezegging aan Turkije, dat toetreding mogelijk is, als aan de criteria wordt voldaan. En we zijn nog nauwelijks verder in Turkije, dat geeft al aan dat het niet had moeten worden toegezegd. Ze hebben geen democratie, maar een militair apparaat.

Het debat wordt onderbroken door ChristenUnie Rottummerplaat. De heren zijn aangesproken in de gang met de vraag of ze echt tegen Europa zijn. Ze zijn niet echt tegen, maar ook niet echt voor.

Als je naar Europa gaat, stuur dan wel de juiste mensen, zonder mensen zwart te maken, ook niet met veramerikanisering.

Henk van Rhee vraagt de kandidaten wat zij het belangrijkste vinden om te doen als zij zitting nemen in het Europees Parlement.

Peter van Dalen: de eer van God groot maken en in de politiek uitwerken. De zorg voor de schepping beter invullen, heel breed, inzetten op de onderwerpen milieu en dierenwelzijn.

Hans Blokland heeft de afgelopen 10 jaar in de milieucommissie gewerkt, daar veel belangrijk werk gedaan, waar het gaat om rentmeesterschap. Hij is blij dat dat zo wordt herkend.

Rijk van Dam wil graag als getuige van Christus samenwerken met de vele nieuwe collega's in Europa, samenwerken naar Gods woord. Op een vraag over de normen en waarden discussie zei Rijk eens: Er zijn normen en waarden, die zijn te vinden in de bijbel.

Waarom Rijk en niet Hans of Peter:

Rijk van Dam: Het wordt tijd voor een nieuwe lijsttrekker; ervaring, kennis en inzicht is dan nodig. Die neemt Rijk mee met een vliegende start met een schat aan ervaring.

Waarom Hans en niet Rijk of Peter:

Hans Blokland: Het partijbestuur heeft hem gevraagd of hij bereid was een 3^e termijn ervoor te willen gaan. Hij vindt dat hij het kan, is enthousiast, veel mensen hebben hem gevraagd kandidaat te zijn en zijn vrouw vindt het goed. Hij bidt om steun van de Heer daarin.

Peter van Dalen heeft gesolliciteerd, omdat hij 3 dingen meeneemt. Vernieuwing, samenwerking met de Eurofractie en heeft ervaring en weet hoe het spel in Europa gespeeld wordt.

6. Stemming t.b.v. vaststelling kandidatenlijst

De voorzitter legt het invullen van de stembrief uit. Er wordt in principe in 1 ronde gestemd; is er geen absolute meerderheid voor met name de lijsttrekker, dan vindt een tweede stemronde plaats.

Dhr. P.M. Klapwijk uit Ede geeft aan dat Ede vindt dat Leon Meijer, kandidaat 9, medewerker van de Eurofractie, die enorme dossierkennis heeft, ten opzichte van de kandidaten 4 t/m 8 op een hogere plaats zou moeten worden gezet. Kijkend naar de toekomst, bevreedt het Ede dat de selectiecommissie is uitgekomen op deze volgorde.

Dhr. M. Benard van PerspectieF houdt een pleidooi voor Johannes de Jong, die op het vorige congres een pleidooi heeft gehouden voor de internationaal secretaris van het Landelijk Bestuur.

De conceptlijst bevat op de plekken 1 t/m 10 uitsluitend mensen die betaalde taken voor de ChristenUnie hebben uitgevoerd; wat gewoonte lijkt te zijn: van betaalde kracht naar een positie op de lijst. Johannes de Jong is juist een actieve vrijwilliger, die zich ook actief kan inzetten voor de campagne. PerspectieF zet Johannes de Jong op positie 7 en roept op: kom ga met ons en doe als wij.

Daarnaast benadrukt dhr. Benard over het proces, dat men afstand moet nemen van de kritiek in de media. De ChristenUnie heeft dit proces als een experiment opgepakt. Dat moet ook geëvalueerd worden. PerspectieF had liever meer inhoudelijk verschil tussen de kandidaten gezien. Zoveel mogelijk openheid is van belang. PerspectieF vindt dat de ChristenUnie ermee door moet gaan, maar het wel goed moet doen.

Vervolgens worden de stemformulieren ingevuld en ingeleverd bij de stemcommissie.

8. Behandeling moties en vaststelling Verkiezingsmanifest

Aan de bestuurstaafel hebben plaatsgenomen de schrijvers van het verkiezingsmanifest, Gerard Geijtenbeek, Benjamin Anker en Heleen van den Berg.

Niet of onvoldoende ondersteund zijn de amendementen 8, 14, 15, 17, 18 en 19; deze worden dus niet behandeld.

Aan de orde is **amendement 9** over het Kyoto verdrag.

Dhr. F. Mulder van ChristenUnie Utrecht licht dit amendement toe. De tekst over Kyoto is erg voorzichtig, terwijl klimaatverandering zeer zorgwekkend is. Dhr. Mulder vindt dat voluit moet worden ingezet op economische transitie, zoals verkeer en energie e.d.

ChristenUnie Utrecht kan zich vinden in het pre-advies van het bestuur en neemt dat graag over.

Daarmee wordt het amendement gewijzigd (inclusief preadvies) overgenomen, t.w.

De EU heeft terecht gevochten voor een klimaatverdrag. Kyoto is echter slechts een eerste begin. Europa moet de mooie woorden waarmaken en tenminste voldoen aan de Kyotonorm van acht procent reductie in 2010 ten opzichte van 1990. De EU moet inzetten op technologische ontwikkeling, verduurzaming van energie en transport en betere bewustwording van consumenten. Door duurzame vormen van energieopwekking, zoals energie uit zonlicht, wind en water, wordt opwekking door verbranding van fossiele brandstoffen beperkt.

Amendement 10

Dhr. F. Mulder van ChristenUnie Utrecht geeft aan dat het hem verbaast dat de millenniumdoelstellingen, die in 2005 gehaald moeten worden, niet vermeld staan in het manifest. Het bestuursvoorstel lijkt volgens hem op een oproep om als EU zo min mogelijk aan de doelstellingen te doen. Voor bepaalde landen zouden deze doelstellingen zeker wel haalbaar moeten zijn. In Mexico is een bijeenkomst geweest van evangelicalen die zich achter die doelstellingen voluit hebben geschaard.

Het is, volgens dhr. Mulder, niet alleen een zaak van de lidstaten, zoals het preadvies van het bestuur weergeeft. Het gaat ook over milieu en economisch beleid. De Europese commissie heeft ook wel degelijk stemrecht. Als de motie niet wordt aangenomen, dan zou Utrecht wel graag zien dat het preadvies wordt overgenomen.

Dhr. B. Anker reageert hierop: wij stemmen hier niet mee in - binnen het kader van de Europese Unie - dat de millenniumdoelstellingen uitgangspunt zijn van de EU. De EU moet niet als geheel een stem in de Verenigde Naties hebben. Welke rol willen wij dat de EU binnen het kader van de Verenigde Naties speelt, is van belang. De motie gaat te ver, vandaar het preadvies.

Gestemd wordt over amendement 10:

Voor: 58; tegen: 151, waarmee het amendement is verworpen. Overigens wordt het preadvies wel uitgevoerd.

Toevoegen aan de bullets aan het eind van H.6:

"Derde bullet: De EU moet in haar beleid de lidstaten voldoende ruimte geven om de millenniumdoelstellingen van de VN, zoals halvering van extreme armoede in 2015, na te streven."

Amendement 11

Dhr. F. Mulder van ChristenUnie Utrecht, betreurt het dat het principe van multilateralisme, samenwerking internationaal, niet in het hoofdstuk is vermeld. De ChristenUnie lijkt te kiezen tussen VS en VN en dat moet beide zijn. De VN heeft te weinig tanden en kan te weinig bereiken. De EU spreekt met 1 stem in de VN; het stemgewicht van de EU is daarmee 25x zo groot als van andere landen, doordat het 25 stemmen heeft.

Dhr. B. Anker geeft aan dat de commissie het eens is met ChristenUnie Utrecht als het erom gaat dat er een gebrek is aan verwijzing naar de samenwerking zoals die in de passages staat aangeduid. De EU moet niet als 1 aparte speler worden gezien in samenwerking met de VN. De commissie vindt dat het er wel primair op gericht is. Als een meer multilaterale aanpak proberen te komen tot een zo sterk machtsblok dat zelf beslissingen zou kunnen nemen, zonder daarbij de VS te consulteren, zou ertoe leiden dat er ook geen sprake meer is van multilateralisme. Dit amendement past daar niet in. De grote meerderheid stemt tegen dit amendement, waarmee het is verworpen.

Amendement 12

Dhr. F. Mulder van ChristenUnie Utrecht vindt dat de oorspronkelijke tekst te kritiekloos tegen de NAVO aan hangt.

Dhr. B. Anker reageert: We zijn niet te kritiekloos, ook niet bij voorbaat tegen defensie. Gezien de situatie in de wereld zijn er efficiënter mogelijkheden om problemen op te lossen. Daarom wordt amendement 12 ontraden.

De grote meerderheid stemt tegen dit amendement, waarmee het is verworpen.

Amendement 13

Dhr. F. Mulder van ChristenUnie Utrecht zou graag het woord 'primair' willen veranderen in het woord 'ook'. Bijvoorbeeld in Afrika is het onverantwoord te spreken van seksuele onthouding voor het huwelijk of partnertrouw. Het is ook goed om uitspraken van het Vaticaan te verbieden; het is gevaarlijk om als ChristenUnie te kiezen voor uitspraken van het Vaticaan.

Dhr. B. Anker geeft aan dat met het preadvies er meer context bij wordt geplaatst. De EU financiert de projecten waar C alleen aan de orde is (ABC-aanpak). Daarom is het voorstel het preadvies over te nemen: A, B en C, en niet alleen C, daarom wordt amendement 12 afgeraden. De nadruk moet liggen op onthouding en trouw.

De grote meerderheid stemt tegen dit amendement, waarmee het is verworpen. Wel wordt het preadvies overgenomen, t.w.

In haar programma's ter bestrijding van HIV/Aids beperkt de Europese Commissie zich eenzijdig tot de verstrekking van voorbehoedsmiddelen en voorlichting daarover. Wij pleiten ervoor dat programma's ter bestrijding van Aids zich primair richten op seksuele onthouding buiten het huwelijk en partnertrouw.

Amendement 16

ChristenUnie Zutphen heeft zich afgemeld en verder zijn er geen sprekers aangemeld.

Het amendement wordt met meerderheid van stemmen verworpen.

Amendement 20

ChristenUnie Amsterdam stemt in met het pre-advies. Daarmee wordt het amendement aangenomen incl. het pre-advies, t.w.

Nieuwe Eerste Bullet hoofdstuk 5:

Iedere lidstaat heeft te maken met de uitdagingen en problemen van de multiculturele samenleving. Een uniform Europees beleid is niet zinvol, wel bepleiten wij dat overheidsinstanties gestimuleerd worden om integratievraagstukken met elkaar te bespreken en oplossingen uit te wisselen. Het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat (EUMC) te Wenen dat onder meer de taak heeft goede werkwijzen inzake de integratie van migranten uit te lichten en te verspreiden, dient dit breder te faciliteren. Verder willen we ons ook in Europees verband inzetten voor het tegengaan van racisme, discriminatie van allochtonen of migranten en anti-semitisme.

Stemming over het verkiezingsmanifest

Voor stemt een overgrote meerderheid en tegen stemt ChristenUnie Utrecht.

Daarmee is het manifest aangenomen. Als waardering is er applaus voor degenen die dit hebben opgesteld.

11. Afscheid bestuursleden

Vandaag nemen we afscheid van Herman Bouma, Andries Heidema, Hanno Cramer, Bram Roggeveen, Axel Pothof, Evert Jansen en Henk van der Molen. In de kring van het Uniebestuur is al afscheid van hen genomen en Marien Bikker spreekt hen toe namens het Landelijk Bestuur. Bestuurslid zijn van een politieke partij doe je op vrijwillige basis. Als je eraan begint, weet je eigenlijk niet waar je aan begint. Het is een taak van niet geringe omvang. Naast je vergaderwerk is de partij geen dag uit je hoofd of uit je hart. Sommige bestuursleden hadden specifieke taken, allereerst GPV of RPF. Sommigen in de projectgroep die de unie voorbereidden en in het DB en in div. commissies. Herman Bouma is daarin wel heel bijzonder: hij komt uit Zeeland, is vrijwel altijd aanwezig, DB, UB, welke bijeenkomst dan ook, onze vice-voorzitter. Hij krijgt voor zijn inzet de gouden speld en veel dank. Hanno Cramer krijgt een zilveren speld. Het nieuwe bestuur heeft sinds kort een bundel met beleidsstukken van de ChristenUnie. Hanno Cramer is de man van de kleine lettertjes. Evert Jansen krijgt een zilveren speld, heeft al vele jaren werk verricht voor de ChristenUnie, waarvoor heel veel dank. Axel Pothof krijgt een zilveren speld. HandSchrift kennen we allemaal, zonder het bureau zou dat niet kunnen, maar de man van het denkwerk daarachter, is Axel Pothof. Burgemeesters kunnen dit werk nauwelijks combineren, Andries Heidema wordt bedankt voor het vele werk. Bram Roggeveen zal zeker de partij blijven dienen vanuit Barneveld. Henk van der Molen is recent aan het bestuur toegevoegd. Jammer dat het zo gegaan is, maar zoals hij zelf heeft aangegeven 'mij zien ze nog wel eens'. Deze bestuurders konden dit werk doen, omdat het bestuur zich gesteund weet door de mensen in de zaal die dat bestuurswerk positief kritisch volgen, maar ook door het gezin dat achter je staat. Het bestuur heeft ervaren het werk te mogen doen in afhankelijkheid van de Here onze God, medewerkers zijn wij in Zijn wijngaard. Dat te mogen zijn, is niet beperkt tot werk in de politieke partij, maar in ons hele leven.

Namens deze zeven scheidende bestuursleden neemt Herman Bouma het woord. Hij bedankt voor de gesproken woorden en voor de uitgereikte spelden.

Toen Herman in februari 1998 door het GPV-bestuur werd benaderd in de Centrale Verbondsraad plaats te nemen, was daarbij niet duidelijk wat hij kon verwachten. Gezegd was: 1x per maand een vergadering en soms ietsje meer. Het was dus veel meer. CVR, GVR, UB en DB.

Herman Bouma erkent fouten te hebben gemaakt. Alle bestuurders hebben het werk met volle inzet gedaan, waarbij de Vader om kracht en wijsheid is gevraagd. Mede namens de andere bestuurders, die zich met volle overtuiging ingezet hebben met kracht en wijsheid die ze mochten ontvangen, dankt Herman er 4. Thijs van Daalen voor de fijne collegiale samenwerking; er is veel werk verzet, met veel wijsheid en inzet. Annemieke Kamphorst die veel werk heeft verzet. Hermans vrouw die wachtte tot diep in de nacht als Herman thuis kwam. En bovenal dank aan God voor de krachten om het werk te mogen doen.

Herman Bouma wil zich graag nog landelijk inzetten. Leden worden geworven en daar kan iedereen aan meewerken. De Permanente Campagne is gestart. Op het terrein van vrijwilligers, die ingezet kunnen worden voor hand- en spandiensten moet nog veel worden gedaan, zie bijv. Rode Kruis of ANWB. Herman Bouma zal proberen zich in te zetten om zo'n netwerk te kunnen krijgen, met de bestuurders en de mensen van de Permanente Campagne. Ideeën zijn welkom op het bureau.

6a. Herstemming kandidatenlijst

De uitslag van de eerste stemronde is:

Hans Blokland	138 stemmen, 44,1%
Peter van Dalen	127 stemmen, 40,4%
Rijk van Dam	48 stemmen, 15,3%

Er is geen absolute meerderheid voor een lijsttrekker, wat betekent dat er opnieuw gestemd moet worden. Degene die de minste stemmen heeft gekregen, doet bij de herstemming niet meer mee. Het volgende formulier wordt gebruikt voor stemming over de plaatsen 1 en 2, t.w. Hans Blokland en Peter van Dalen.

12. Ledenwerving

De vereniging die het snelst groeit, wordt op het congres in het zonnetje gezet. De snelst groeiende kiesvereniging op dit moment is ChristenUnie Barneveld. Frans Tijsen komt als afgevaardigde naar voren. In Barneveld is gekeken naar de nieuwe partijfinanciering en men vindt het van belang zoveel mogelijk leden te werven, met een sterk accent op de persoonlijke benadering. Zou op die manier in het hele land actie worden gevoerd, dan zouden we 10.000 leden kunnen werven. Besloten is zoveel mogelijk namen te verzamelen die in aanmerking komen voor een lidmaatschap en die persoonlijk te

benaderen. Jaap Godschalk is penningmeester in Barneveld, zeer gemotiveerd en wilde na de verliezen van vorig jaar juist nu leden gaan werven. Door zijn persoonlijke bezoeken heeft hij veel leden geworven. Gezinsleden kunnen een belangrijke rol spelen, zij betalen de helft minder, maar leveren wel een extra lidmaatschap op. Dit is voor de partijfinanciering erg belangrijk. Barneveld heeft zo 158 nieuwe leden geworven in 6 weken tijd. Gefeliciteerd ChristenUnie Barneveld!
Dhr. Tijsen ontvangt bloemen en een certificaat dat helaas op het bureau is blijven liggen, wordt per post nagestuurd.

7. Eurojournaal

Gepresenteerd wordt een videoverslag van de kandidaten voor de komende Europese parlementsverkiezingen door dr. Johnny Love.

Gezongen wordt gezang 21: 1, 3, 4 en 7 (LvdK).

Erik van Dijk van het Wetenschappelijk Instituut benadrukt het belang van de enquête die op de stoelen is gelegd. In april verschijnt een nummer van Denkwijzer met het thema Europa, waarin wordt geplaatst, wat de achterban vindt van Europa.

Gezongen worden de liederen Opwekking 420 en vervolgens Gezang 444 (LvdK).

9. Uitslag stemming kandidatenlijst

Hans Blokland is met 159 stemmen, 52,1%, gekozen tot lijsttrekker voor de komende verkiezingen. Peter van Dalen kreeg 146 stemmen en dat is 47,5%.

Peter van Dalen feliciteert Hans Blokland en dankt hem voor de faire manier waarop zij met elkaar konden omgaan. Ook bedankt hij iedereen die bij de campagne betrokken is geweest. Hans Blokland krijgt de toezegging dat hij op steun van Peter van Dalen in de campagne die nu komt, kan rekenen. Verder spreekt hij steun uit voor Rijk van Dam, die een moeilijke tijd tegemoet gaat, en vraagt ook bede voor hem na dit congres.

Rijk van Dam meldt dat vanaf 21 november deze donkere wolk boven zijn gezin heeft gehangen. Hij vindt het eigenlijk niet voor te stellen dat hij na 7 jaar, midden tijdens het ploegen van de trekker af getrokken wordt. Hulde, voor het initiatief van Katwijk. Hij wenst Hans Blokland veel sterkte bij het voortzetten van deze taak. "Wat de toekomst brengen moge; al de weg leidt mij mijn Heiland."

10. Toespraak lijsttrekker, Hans Blokland

Hans Blokland dankt de vrienden en vriendinnen hartelijk voor het in hem gestelde vertrouwen, waarin hij hoopt niet teleur te stellen. Hij dankt ook alle fractiemedewerkers voor de ondersteuning. Hij dankt Peter van Dalen en Rijk van Dam voor de faire manier en vraagt het congres m.n. Rijk en zijn gezin in gebed te gedenken.

Drie campagneavonden gingen hieraan vooraf, het partij bestuur was in grote getale aanwezig. Hans bedankt Henk van Rhee voor het voortreffelijk leiden van het gesprek tijdens de debatavonden. Hans Blokland wil graag doorgaan, het enthousiasme vasthouden, samen met de Eurofractie en met Peter van Dalen, zij zijn bereid met de achterban te spreken en niet alleen de aandacht te concentreren op Brussel en Straatsburg. Ze hebben eensgezind in de campagne opgetreden, de stem proberen te versterken in Europa samen met andere christenen, met als uitgangspunt de 10 geboden. Perspectief heeft een dubbele betekenis, heeft ook veel perspectief. Hans Blokland nodigt hen uit deel uit te maken van het College van Advies, zowel jongeren van ChristenUnie als van SGP krijgen een zetel in dat college. Bas Belder is vandaag ook aanwezig met zijn vrouw Janny. Hans Blokland zegt toe met hem een goede campagne te voeren met het streven in Europa eerlijk en duurzaam bezig zijn en strijden voor een schoon en veilig Europa.

De computer heeft nog niet alle posities van de hele kandidatenlijst berekend; het ziet ernaar uit dat de posities blijven als in het preadvies van het bestuur. Er zijn 313 stembrieven ingeleverd, waarvan 6 ongeldig en 307 geldig verklaard; 163 gaan akkoord met het bestuursvoorstel. De definitieve kandidatenlijst wordt in het verslag geplaatst.

Definitieve uitslag voor stemlijst Europese Verkiezingen

01. Hans Blokland
02. Peter van Dalen
03. Rijk van Dam

04. Hans van Dijk

05. Ruud van Eijle
06. Heleen van den Berg
07. Nadine de Roode
08. Jochem Pleijsier
09. Leon Meijer
10. Johannes Schenk
11. Jan Harm Boiten
12. Johannes de Jong
13. Ronald Dijksterhuis
14. Martijn van Meppelen Scheppink
15. Reinier Koppelaar
16. Andries van den Berg
17. Simon Langerveld

13. Afsluiting van het congres

De voorzitter dankt ieder voor het geduld dat moest worden opgebracht vanwege het uitlopen van het congres. Er is nog een lunch en een ieder kan met de kandidaten spreken.

Door samen biddend te zingen wordt gebeden voor de maaltijd Opwekking 436, waarna het congres om 13.25 uur wordt afgesloten.